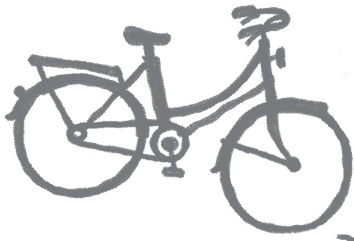

ALETTA ANDRÉ

HET MEISJE
dat door
INDIA FIETSTE

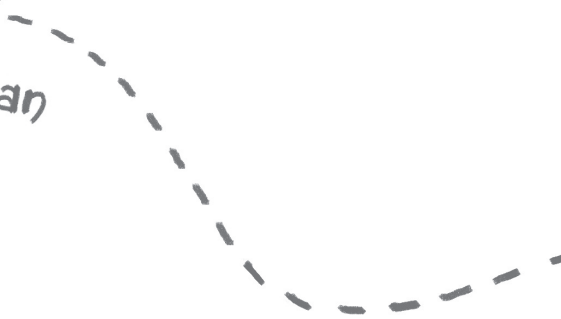

UITGEVERIJ LUITINGH-SIJTHOFF

DAG 1

Gurgaon → Kotwan

1

0 kilometer

'Zullen we?'

Jyoti kijkt naar haar vader, die met de zwarte sporttas op schoot op de bagagedrager zit. Het kost hem duidelijk moeite zijn linkerknie, nog altijd in het verband, licht te buigen zodat zijn voet op het steuntje kan rusten. Maar hij kijkt vastberaden en knikt.

'Oké.' Jyoti haalt diep adem en plaatst haar rechtervoet op de trapper. Met haar linkervoet zet ze zich af tegen het asfalt en begint te trappen. Voor hoelang? Dat weet ze niet. Het enige wat telt, is dat ze thuiskomen.

De smalle, hobbelige steegjes in de woonwijk maken al gauw plaats voor brede, gladde wegen. Aan weerszijden staan glimmende kantoorgebouwen en hoge woontorens.

De eerste dag in de stad lijkt nu wel een eeuw geleden. Jyoti lacht zachtjes in zichzelf als ze eraan terugdenkt. Wat was ze toen nog naïef! Inmiddels herkent ze alle gebouwen in de buurt. Vanuit de straat die ze fietsend steeds verder achter zich laat, ziet ze de torens die drie maanden lang over haar uitkeken. Ze weet dat de toren aan haar rechterhand, met de balkons, een woonflat is. De toren aan haar linkerkant is een kantoor van een bedrijf. Dat ziet ze aan het logo en de grote letters aan de buitenkant. Het gebouw daarnaast, vol kleurrijke logo's en foto's van knappe, lichtbruine vrouwen in westerse kleding, is een overdekt winkelcentrum – ook zoiets wat ze als dorpsmeisje nooit

eerder had gezien. Was het echt pas drie maanden geleden dat ze met haar moeder in de stad was aangekomen? Het voelt al veel langer...

*

'Pak een tas, we gaan naar je vader,' zei *mammi* met tranen in haar ogen.

Jyoti keek verbaasd op. Ze had net een losgeraakte zoom van haar favoriete sjaal vastgenaaid. Die had ze een jaar eerder voor haar verjaardag gekregen van Aditi, haar beste vriendin. Het was een knalroze, licht doorschijnende sjaal, die Aditi ergens had gevonden. Daarna had ze speciaal voor Jyoti een oude muts losgehaald, om met het dikke gele draad bloemvormen langs de randen te borduren.

'Naar *babu-ji*? In de stad? Waarom?'

'Hij is gewond. We moeten voor hem zorgen.'

Was ze bang? Opgewonden? Jyoti weet het niet meer. Er was geen tijd voor gevoelens. Een dag later vertrokken ze al. Jyoti had snel een paar tunieken en broeken, een warme trui en haar tandenborstel in haar zwarte sporttas gegooid. Die tas was eigenlijk van *babu-ji*, maar hij had hem vorig jaar per ongeluk bij hen in het dorp laten liggen.

Twijfelend pakte ze haar favoriete sjaal. Daar had ze nu eigenlijk weinig aan. Het was winter en in Delhi zou ze eerder de donkerblauwe wollen sjaal dragen die ze nu ook om haar schouders had geslagen. Toch probeerde ze hem nog snel bij haar andere spulletjes.

Stevig klemde ze de zwarte sporttas in haar armen terwijl ze in een tuktuk voorbij Aditi's huis het dorp uit reden. Even later zaten ze in de trein. Zij, *mammi* en Mukesh, de man van haar zus Pinki.

'Hij rijdt een e-riksja in Gurgaon,' hoorde Jyoti haar moe-

der aan een andere vrouw in de trein vertellen. 'Hij heeft een ongeluk gehad.'

'Een e-riksja? Is dat zo'n tuktuk die je kunt opladen? Geen wonder. Ik heb gehoord dat die dingen niets wegen. Ze waaien zo de weg af, zegt mijn buurman.'

'Ja...! Mammi probeerde uit het raam te kijken, maar de vrouw vroeg verder.

'Gurgaon, wat is dat voor stad?'

Mammi haalde haar schouders op. 'Net als alle andere steden. Iedereen werkt er altijd. Ik vond het er te druk. Daarom ben ik terug naar het dorp gegaan, zodra mijn Jyoti was geboren.'

Jyoti keek verbaasd op. 'Ben ik in de stad geboren?' Ze wist niet beter dan dat alleen haar vader in de stad woonde, elke maand geld stuurde en hen twee keer per jaar bezocht.

'Ja,' zei mammi met een glimlach. 'Je was pas drie maanden toen we terug naar Sirhulli gingen. Pinki was twee. Ook zij weet er niets meer van.'

Met haar ogen dicht probeerde Jyoti zich de stad te herinneren. Ze hoopte dat haar hersenen ergens de beelden zagen die ze als baby had opgeslagen. Stom... Maar verder had ze toch niets te doen terwijl de trein door het Noord-Indiase landschap boemelde.

Toen ze haar ogen opende, zag ze kilometerslange velden waarin vrouwen met gekromde rug en hun sari tot hun knieën opgetrokken onkruid wieden. Ze zag ossenkarren vol sprokkelhout, aangevoerd door mannen met een tulband om en vrouwen met hun sjaal voor hun gezicht. Af en toe kreeg een os een zacht zweepslagje, waarop hij verder langs de velden sjokte. Jyoti sloot haar ogen weer.

'Teeeeeh!' Met piepende remmen kwam de trein schokkend tot stilstand bij een station. Door de deuren van de coupé sprongen jongens met stomend hete ketels thee naar

binnen. 'Chai, chai!' riepen ze, en ze goten de mierzoete, melkwitte thee in kleine kartonnen bekertjes voor alle passagiers die hier vijf roepie voor overhadden. Jyoti had ook wel zin in zo'n bekertje chai. Ze keek hoopvol naar mammi, maar die richtte haar blik uit het raam. Teleurgesteld keek Jyoti de jongens na, die met hun halfvolle ketels de nog open deuren uit sprongen toen de trein weer ging rijden. Een van de jongens bleef expres langer aan de deur hangen, totdat de trein sneller reed en hij met moeite nog net op het perron kon landen. Zijn vrienden lachten hun tanden bloot.

Iets voorbij het station stonden scheefstaande hutjes met daken gemaakt van golfplaten en plastic zeilen. De lichtblauwe muren waren bedekt met reclameborden en groene vuilniszakken. De bewoners zaten buiten op het treinspoor, dat diende als vuilnisbak, toilet en ontmoetingsplek. Drie meisjes vingden Jyoti's blik en zwaaiden. Door het licht van de ondergaande zon kleurde het tafereel een beetje oranje. Het ziet er best gezellig uit, dacht Jyoti, en ze zwaaide vrolijk terug.

Maar wat was dat? Haar glimlach veranderde in een grimas toen door de open treinramen een stank haar neusgaten binnendrong. Bedorven eten, urine, poep... Bah! Jyoti was blij dat zij niet naast een spoor woonde. Hoe anders zal Gurgaon zijn? Jyoti kon zich er niet eens een voorstelling van maken. Wanneer ze haar ogen sloot, zag ze enkel de dorpsweg van Sirhulli. Met haar hoofd op de zwarte sporttas viel ze half zittend in slaap.

*

Nu houdt babu-ji de sporttas stevig vast achter op de bagagedrager. De roze sjaal met de gele borduursels ligt losjes over haar schouders. Hij kleurt mooi bij haar roze fiets en

haar roze tuniek. Jammer van de zweetplekken die zich nu al onder haar oksels vormen. Hoelang zal het wel niet fietsen zijn naar Sirhulli? De treinrit duurde een hele dag en een nacht. Terwijl ze stevig doortrapt, probeert ze daar niet aan te denken.

2

3 kilometer

Het duurt even voordat Jyoti doorheeft wat er anders is. De torenflats zijn net zo hoog en glimmend als die eerste dag dat ze in de stad aankwam. 'Het is het spiegelbeeld,' mompelt ze hardop. In de gebouwen worden de witte wolkjes weerspiegeld die in de staalblauwe lucht hangen. Zo blauw heeft ze de lucht in Gurgaon niet eerder gezien. Jyoti snapt wat er nu anders is. De ronkende uitlaatgassen ontbreken, net als het voortdurende getoeter van voorbijrazende bussen en auto's. Het lijkt wel een spookstad, denkt ze. Niemand loopt de winkelcentra in en uit. Er zitten geen straatverkopers op de stoepen. De ingang van de metro is afgesloten met een ijzeren hek. Jammer dat ze nu niet weer met de metro kon reizen...

*

'De deuren gaan vanzelf open,' fluisterde Jyoti verbaasd toen ze de metro in stapte.

Na hun aankomst op het treinstation van New Delhi namen ze de metro naar Gurgaon. Eenmaal binnen moest ze haar ogen sluiten om er zeker van te zijn dat ze echt voelde wat ze voelde: warme lucht uit het plafond. 'Dat is de airconditioning,' vertelde Mukesh, die het kon weten dankzij zijn baan als technicus bij een dure privékliniek. 'In de kamer van de dokter is ook airco. In de zomer is de lucht koel,' zei hij terwijl hij met een afkeurende blik opzijkte.

Jyoti volgde zijn blik en opnieuw viel haar mond open van verbazing. Daar stond een jonge vrouw zoals ze nog nooit had gezien – niet eens op tv. Ze droeg een spijkerbroek die strak om haar billen zat. Daarboven een shirt dat boven haar billen ophield en geen sjaal om de vorm van haar borsten te verhullen. Ze droeg geen *sindoor* – rood poeder in de scheiding van haar lange, loshangende haar. Niet getrouwd dus. Toch leek ze alleen in de metro te staan, zonder broer of ander mannelijk familielid. Met een koptelefoon luisterde ze naar iets op haar smartphone. Pas toen Jyoti haar ogen bestudeerde, bewerkt met een dikke rand zwart oogpotlood, merkte ze dat de vrouw terugkeek. Jyoti sloeg snel haar blik neer en bloosde.

Even later liep Jyoti achter mammi en Mukesh aan de metro uit en namen ze een fietsriksja naar haar vaders huis. Jyoti zag hoge gebouwen met ontelbaar veel verdiepingen en rijen balkons met wasgoed of kleurrijke plantenbakken voorbijkomen. 'Hoeveel mensen wonen hier wel niet!' riep ze uit. 'Je zult maar bovenin wonen. Dan ben je elke dag uren bezig met naar boven klimmen.'

Mammi moest hard lachen. 'Nee joh, zulke torens hebben een lift.'

De riksja stopte even voor een stoplicht en Jyoti keek haar ogen uit.

De stad bleek vol te zitten met westers geklede vrouwen, die de afkeurende en wellustige blikken van mannen trotseerden. Jyoti zag zelfs een vrouw achter het stuur van een auto zitten.

In de zijspiegel van de auto bekeek Jyoti zichzelf: donkere huid, donkerbruine ogen, pikzwart haar in een lage knot en een dun gouden ringetje in haar neus. Ze droeg een wijde roze broek en tuniek met wollen sjaal, die ruim over haar dunne lichaam vielen. Al met al een groot contrast met de

vrouw in de auto, die er chic uitzag met haar lichtroze lippenstift en enorme zonnebril.

‘Hé, mammi, zie je die vrouw? Ze rijdt zelf auto! Zou zo’n grote zonnebril mij goed staan?’

Mammi moest hardop lachen en Jyoti viel haar moeder bij. ‘Hoe groter de zonnebril, hoe succesvoller de vrouw,’ zei ze grinnikend tegen haar moeder, die haar vragend aankeek. Jyoti haalde haar schouders op. ‘Dat zei Aditi altijd.’

‘Die vriendin van jou had de gekste ideeën, Jyoti.’

Daar had mammi gelijk in. Jyoti miste Aditi erg. ‘We hebben afgesproken dat wij ooit ook zo’n zonnebril dragen, net als de filmsterren!’

Mammi lachte weer. ‘En knip je dan je haar zo kort als deze vrouw?’

‘Haha, misschien wel, ja!’

*

Jyoti’s opwindning maakte snel plaats voor paniek toen ze bij babu-ji arriveerden. ‘Wat een vieze boel,’ fluisterde ze mammi zachtjes toe, terwijl ze dacht: is dít waar hij al die jaren heeft gewoond? Babu-ji lag kermend op een houten bed in een kleine, donkere kamer. Het gebouw van vier verdiepingen werd gedeeld door twaalf arbeidsmigranten, allemaal mannen uit dorpen, die enkel in de stad waren om geld te verdienen. Met z’n allen deelden ze één stinkend toilet. Het steegje voor het huis stonk naar urine en afval en er zwermden talloze vliegen rond.

Jyoti legde de zwarte sporttas op een plank aan de muur. Snel haalde ze de roze sjaal met gele borduursels eruit en sloeg die om haar nek, in de hoop zich een beetje thuis te voelen. Het hielp niet.

Ze smeekte mammi om haar niet alleen achter te laten.

Die moest na een week weer naar Sirhulli om haar baan als kokkin bij de kinderopvang niet te verliezen. Ook Mukesh ging terug. Jyoti had zich nog nooit zo eenzaam gevoeld. In de weken erna belde ze mammi bijna dagelijks huilend op.

‘Mammi... ik voel me niet fijn hier... Kan ik niet naar huis komen?’

‘Jyoti... ik mis jou ook. Maar wie kan er anders voor je vader zorgen?’

‘Er wonen hier allemaal mannen. Als ik naar de wc ga, dan kom ik ze tegen.’

‘Voor hen hoeft je niet bang te zijn, Jyoti. Dat zijn je vaders buurmannen. Die doen heus niets. Wat zegt papa erover?’

‘Babu-ji? Ik kan het hier toch niet met hem over hebben...?’

‘Je zult je moeten vermennen, Jyoti. Red je het trouwens met het geld?’

‘Ja, mammi. Ik ben heel zuinig.’

‘Oké, want nu babu-ji niet werkt, hebben we weinig inkomsten. Het geld op de bank is...’

‘... een lening. Ja, mammi, ik weet het. Alleen medicijnen en eten. Ik beloof het. Oké, ik moet nu ophangen. De dokter is er. Ik mis je, mammi.’

*

De rechte wegen en de glimmende gebouwen verdwijnen met de stad en maken plaats voor winkelstraten in de buitenwijken, vol betonnen kubussen van één of twee verdiepingen, zonder ramen en met aan de voorgevel kleurrijke borden met reclame erop. Alleen de slager is open. Voor de deur staan een stuk of acht kleine kooitjes opgestapeld, waarin ontelbaar veel witte kippen zitten opgepropt. Hun gekakel achtervolgt Jyoti terwijl ze door de verder doodstille straat fietst.

3

35 kilometer

Een zweetdruppel loopt langzaam langs Jyoti's voorhoofd, blijft hangen op haar wimper en vindt dan een weg naar haar ooghoek in. De zoute vloeistof vertroebelt haar blik op de heuvelachtige weg, die langs velden en kleine stukken droog, stekelig bos loopt.

Met één hand aan het stuur probeert Jyoti haar gezicht droog te deppen met haar roze sjaal. De gele borduursels voelen al een beetje stijf van eerder opgedroogd zweet.

De fiets slingert en het kost Jyoti moeite om haar tempo weer op te pakken. Het is nog niet eens middag, maar het moet zeker al rond de veertig graden zijn. De zon schijnt fel in haar gezicht en haar vader lijkt met elke trap zwaarder te worden. Jyoti kan het niet helpen, maar ze fietst steeds langzamer en komt bijna bovenaan op een heuvel als vanzelf tot stilstand.

'Laten we eten,' mompelt ze tegen haar vader, bijna fluisterend, in een poging voor hem te verbergen dat ze buiten adem is. Hij knikt en ritscht het zijvak van de zwarte sporttas open, waarin de maaltijd zit die Jyoti voor hun eerste fietsdag heeft voorbereid. Een plastic zak gevuld met verdunde rijst en gele linzen, en een fles drinkwater.

Ze gaan zitten in de schaduw van een boom.

'Oeh! Oeh!' Een grote resusaap laat weten dat hij hen vanuit de boom in de gaten houdt.

Jyoti kijkt omhoog. Daar zit het beest verveeld op een

bananenschil te kauwen. Naast hem plukt een moederaap de luizen uit de rugharen van haar kleintje. Als ze maar geen trek krijgen in linzen, denkt Jyoti. Voor de zekerheid legt ze een grote tak naast zich neer voordat ze de zak met de maaltijd opent.

Om te voorkomen dat ze niet alles meteen opschrokt, begint ze met kleine hapjes te eten. Van het water neemt ze één slokje. Ze snakt naar meer, maar wie weet wanneer ze de fles weer kunnen vullen. Ze geeft de fles aan haar vader, die hem zwijgend aanpakt.

Jyoti bekijkt hem van opzij. Hij draagt nepleren slippers en een te korte grijze broek van katoen. Daarboven heeft hij een versleten lichtblauw T-shirt, dat strak om zijn dikke buik spant. Zijn gezicht is rond, met weinig haar, en boven zijn lippen groeit een dun snorretje.

Is hij teleurgesteld omdat ze nu al een pauze nodig heeft? Of schaamt hij zich omdat hij zelf niet kan fietsen vanwege de diepe wond net boven zijn knie? Heeft hij pijn? Jyoti heeft geen flauw idee. Zijn ogen zijn tot spleetjes geknepen door de felle, laaghangende zon en op zijn voorhoofd vormen zich rimpels. Zijn schouders staan iets naar voren gebogen.

Niets van dit alles verraadt zijn gevoelens. Eigenlijk kent ze babu-ji nauwelijks, realiseert Jyoti zich. Zolang ze zich kan herinneren, woont hij in de stad en zij in het dorp. Zijn laatste bezoek was tijdens de rijstogst in november. Hij had haar een pop cadeau gegeven. Een pop, alsof ze nog een kleuter was.

Babu-ji houdt zijn hoofd iets naar achteren en giet wat water in zijn keel zonder de flessenhals met zijn mond aan te raken. Zijn ronde buik steekt naar voren, zijn gewonde been ligt gestrekt voor hem uit. Hij reikt haar de fles aan en knikt bemoedigend. Zwijgend pakt ze hem aan.

Na een paar verfrissende slokken staat ze vastberaden op en pakt het stuur van de fiets beet. 'Kom, we gaan verder,' zegt ze, en ze reikt babu-ji haar andere hand zodat hij makkelijker kan opstaan. Hun ogen ontmoeten elkaar. Ziet ze iets van bewondering in zijn blik?

Vanaf de tak van de boom kijken de apen hen na. Jyoti glimlacht en zwaait.

4

40 kilometer

Grijs haar, een kort grijs baardje, een bijna onzichtbaar brilletje en een vrolijke lach. Jyoti kent het gezicht dat ze voorbijfietst, op een levensgrote poster bij een tankstation, maar al te goed. De premier van India. Jyoti hoort meteen zijn stem in haar hoofd. Plechtig, ritmisch en indringend.

*

‘*Choti*, kom luisteren. De premier is op televisie.’

Oom Tapan noemde haar altijd *choti*, kleintje. In het begin vond ze het vervelend, hoewel het bijna hetzelfde klonk als haar naam. Maar al gauw was ze eraan gewend. Het werd juist een van de dingen waardoor ze zich een klein beetje thuis voelde in Nathupur, het wijkje in Gurgaon waar ze met haar vader woonde.

Het winkeltje van oom Tapan, een oudere man uit West-Bengalen, bevond zich direct naast hun gebouw. Het was meer een soort gat in de muur. Oom Tapan zat altijd achter een hoge balie over de buurt uit te kijken, vaak met een vliegenmepper in de hand, die hij wild om zich heen sloeg om de vliegen en muggen op afstand te houden.

Die avond was Jyoti al begonnen met koken voor haar vader toen ze zich realiseerde dat de lucifers op waren. Zenuwachtig telde ze het geld dat ze net als altijd aan het begin van de week uit de pinautomaat had gehaald en daarna in

het zijvak van de zwarte sporttas had gestopt. 'Ik ben zo terug,' zei ze gehaast tegen babu-ji, die knikte. Ze pakte een paar biljetten van tien roepie en liep naar beneden. Bijna struikelde ze over de laatste traprede toen er plotseling een rat opdook. 'Ah!' gilde ze. Niemand leek het te hebben opgemerkt, hoewel het buitengewoon stil op straat was.

'Choti, kom luisteren,' hoorde ze oom Tapan roepen zodra ze naar buiten stapte. Zijn klanten, die normaal gesproken met hun biljetten stonden te zwaaien terwijl ze door elkaar heen riepen wat ze nodig hadden, keken zwijgend in de richting van oom Tapans balie. Daar had hij zijn kleine televisie voor de gelegenheid bovenop gezet. Jyoti ging achter hen op haar tenen staan om iets van het beeld mee te krijgen.

'*Saathiyo*,' zo begon de premier zijn toespraak op statige toon. 'Vrienden.'

Vrienden? Tegen welke vrienden heeft hij het, vroeg Jyoti zich af.

De premier bleef het woord tijdens zijn toespraak herhalen. 'Saathiyo, er is geen andere manier om aan het coronavirus te ontsnappen. Blijf waar je nu bent in het land. Blijf binnen. Blijf thuis.'

Thuisblijven, dat deden zij en babu-ji toch al grotendeels, dacht ze. Zij kookte en stofte de boel af. Babu-ji lag op bed. Eén keer per dag kwam dokter Kumar langs. Soms gaf hij babu-ji een briefje met medicijnen die Jyoti bij de apotheek moest kopen. 'Die is vlakbij,' had dokter Kumar de eerste keer gezegd. 'Je loopt naar het einde van de straat, langs het telefoonwinkeltje en de ijzerhandel, dan de hoek om en voorbij de pinautomaat, aan je linkerhand.' Dat ze onderweg blaffende honden, stinkende drollen en modderig straatvuil moest omzeilen, maakte Jyoti niets uit. Het was een uitje.

De apotheek bleef gelukkig open, ook na de toespraak

van de premier. En het winkeltje van oom Tapan ook. Verder ging alles dicht. Het telefoonwinkeltje, de ijzerhandel, fabrieken, hotels, bouwplaatsen... alle plekken waar haar burens hun geld verdienden, gingen dicht.

De dag na de toespraak had Jyoti kookolie nodig. Oom Tapan zat als vanouds achter zijn balie, maar nu had hij een lichtblauw kapje voor zijn mond en neus. Met plastic handschoenen aan stond hij erop reinigingsmiddel over de handen van iedere klant te sprayen.

‘Snapt de premier dan niet dat de mensen hier zullen verhongeren?’ hoorde Jyoti een buurman tegen oom Tapan zeggen. ‘Hij zegt dat dit voor drie weken is, maar ik geloof het niet. Mijn oom, die als chauffeur werkt, zegt dat het maanden kan gaan duren. Zo lang kunnen we toch niet blijven waar we zijn? Zonder werk? Dat is voor hem en zijn “vrienden” misschien mogelijk, maar niet voor mij!’

‘Ik ga er niet op wachten,’ zei een ander. ‘Ik en Ram van hiernaast gaan morgen terug naar ons dorp.’

‘Jullie dorp?’ vroeg oom Tapan verbaasd. ‘Hoe dan? De treinen en bussen rijden niet meer, hoor. Jullie komen toch helemaal uit Madhya Pradesh?’

De man haalde zijn schouders op. ‘We gaan lopen. Hier blijven is geen optie. Volgende week moet ik de huur betalen. Mijn baas betaalt geen cent nu het werk stilligt. In het dorp hebben we in elk geval ons eigen huis.’

‘Gaan die mannen écht naar Madhya Pradesh lopen, oom Tapan?’ vroeg Jyoti toen de mannen waren vertrokken. ‘Dat kan wel weken duren, volgens mij.’ Ze vroeg zich af of ze het goed had verstaan. Zo goed was ze niet in Hindi, de taal van Noord-India die migranten uit alle windstreken hier met elkaar spraken. Thuis spraken ze de regionale taal Maithili. Hindi kende ze alleen een beetje van school en tv.

‘Ik geloof het wel, kleintje,’ zei oom Tapan fronsend. ‘Wat

een tijden. Ik hoop dat er snel weer een trein gaat, zodat jullie ook naar huis kunnen.'

Jyoti schudde haar hoofd. 'Dokter Kumar zegt dat babu-ji niet in de trein kan. Daar zitten zoveel mensen bij elkaar dat zijn been zal worden platgedrukt. Anders waren we twee weken geleden al gegaan. Voor Holi.'

Ze had dokter Kumar gesmeekt of ze niet thuis het lentefestival konden vieren. Pinki zou langskomen en ze zouden kleurrijk poeder op elkaars gezicht smeren. Haar broertje Ravi zou zoals elk jaar met waterballonnen gooien en 'per ongeluk' Mukesh raken. Mukesh zou doen alsof hij er boos om werd, en dan zouden ze allemaal lachen. Mammi zou *gujija's* maken. Als Jyoti haar ogen sloot, kon ze de zoete deegpakketjes bijna ruiken, proeven zelfs.

'We zitten hier nu vast,' zegt Jyoti tegen oom Tapan. 'We hadden gehoopt dat babu-ji snel weer zou kunnen beginnen met werken. Zijn been moet over een maand wel weer beter zijn. Hopelijk mogen e-riksja's dan weer de weg op.'

'Ik hoop het ook voor je, kleintje,' zei oom Tapan, maar hij leek niet overtuigd.

In de dagen erna vertrok de ene na de andere buurman. In groepjes liepen ze de buurt uit, met kleine rugzakken om of plastic tassen op hun hoofd. De wijk veranderde langzaam in een spookdorp. In hun kleine donkere kamertje voelde Jyoti zich weer net zo eenzaam als de eerste dagen. Elke dag telde ze het geld. Na een tijdje verminderde ze de hoeveelheid rijst die ze dagelijks kookte. Ze deed geen uien en tomaten meer door de linzen. Roti's en aardappelen maakte ze helemaal niet meer klaar.

'Saathiyo,' zei de premier na drie weken weer op televisie. 'Alles blijft nog langer dicht. We moeten gedisciplineerd blijven, zoals we tot nu toe hebben gedaan.'

Diezelfde avond werd babu-ji gebeld. 'Geef me meer tijd,'

hoorde Jyoti hem zeggen. 'Mijn been is bijna beter.' Aan zijn wanhopige blik zag Jyoti dat smeken geen zin had.

'Dat was de huisbaas,' zei babu-ji toen hij had opgehangen. 'We moeten volgende week de huur betalen.'

Jyoti voelde plots tranen opkomen. Snel liep ze de kamer uit, de trappen af. In de steeg naar de wc botste ze bijna tegen een buurman op. Uit schaamte wendde ze haar blik af en liep gauw verder, maar hij riep haar na.

'Hé! Jyoti, is het niet?' Zijn stem was zacht en vriendelijk. Ze keek kort in zijn richting voordat ze haar blik weer op de grond richtte. Het was Moellah-ji. Of tenminste, zo noemde haar vader hem altijd, omdat hij er met zijn lange baard en ronde hoedje uitzag als een moellah, een islamitische geestelijke. In Sirhulli zag je geen moellahs. Daar woonden alleen hindoes, geen moslims.

'Eh... ja, dat klopt.'

'Jullie komen toch ook uit Bihar? Bij Darbhanga in de buurt?'

Jyoti knikte. Ze wist niet dat Moellah-ji ook uit Bihar kwam, dezelfde deelstaat als zij. 'Wij komen uit Sirhulli. Een dorpje vlak bij Darbhanga.'

'Ons dorp ligt nog ongeveer honderd kilometer verder dan dat. Ik ben trouwens Irfan. Wij vertrekken overmorgen. Ik en vijf anderen. We gaan fietsen. Waarom doen jullie dit ook niet? In een wijk verderop is een man die tweedehands fietsen verkoopt.'

'Mijn vader kan nog niet lopen, laat staan fietsen,' zei Jyoti. 'Maar toch bedankt.'

Irfan knikte begrijpend. 'Tot ziens dan.'

Jyoti liep langzaam terug naar haar vaders kamer. In haar hoofd borrelde een plan op. Nu moest ze alleen haar vader nog zien te overtuigen.

Terug in de kamer, vertelde ze wat ze van plan was.

Babu-ji keek haar aan alsof ze gek was geworden. 'Fiet-
sen? Jij? Met mij achterop? Uitgesloten! Jyoti, kind, je hebt
echt geen idee hoe ver Sirhulli is.'

Ook mammi geloofde niet dat ze het zou kunnen. Maar
Jyoti overtuigde haar over de telefoon van het plan. 'Ik kan
goed fietsen, weet je nog? Bovendien zullen we verhongeren
als we hier blijven.'

Schoorvoetend stemden haar ouders in met het plan.

*

Een dag later kwam Jyoti thuis met een tweedehands fiets
die ze met de hulp van oom Tapan op de kop had weten
te tikken. Haar vader keek bedenkelijk naar de roze fiets,
maar Jyoti was zo opgetogen dat ze meteen haar moeder
belde met het goede nieuws.

'Het is gelukt, mammi. Ik heb een fiets gekocht. Een ste-
vige, met drie versnellingen, handremmen en een mandje
voorop. We komen thuis!'

'Oké, Jyoti, vooruit dan maar. Ik vertrouw op je. Hé, weet je
wat? Wanneer je terug bent, wil Dinesh je graag ontmoeten.'

Mammi klonk enthousiast. Op de achtergrond hoorde
Jyoti de kippen van buurvrouw Kanu vrolijk kakelen.

'Wie? Dinesh?'

'Ja, je weet wel, de zoon van de burens van oom Kanhaiya,
die net als babu-ji in Gurgaon werkt.'

Jyoti's hart sloeg een slag over toen ze begreep wat mam-
mi bedoelde. Ze hield haar adem in en vocht stilletjes te-
gen de tranen die onverwacht in haar ooghoeken schoten.
Mammi had niets door en kletste onverstoord verder.

'Zijn ouders hebben je foto gezien en zijn tevreden. Als
alles goed gaat, kunnen jullie in het najaar al trouwen.'

*

Weer fietst Jyoti langs een poster met de lachende premier. Ze beeldt zich zijn indringende stem in. *Vrienden, stap op de fiets. Dit is je enige kans ooit Sirhulli terug te zien.*

Niet alleen om Sirhulli terug te zien, denkt Jyoti, maar ook om haar aanstaande man te ontmoeten...